

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Trondheim, 04.06.2019

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/13504

Saksbehandler:
Anders Braa

Avslag på søknader om skadefelling av jerv i region 6, Trøndelag og Møre og Romsdal i 2019

Miljødirektoratet avslår søknader om skadefelling av jerv i deler av region 6, jf. lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13 jf. §§ 1 og 3.

Vi viser til følgende brev:

- Fra Trollheimen Sitje, ved Maja Britt Renander, datert 14. mai 2019. Søker om hiuttak av jerv i kalvingsområde for tamrein i beiteprioritert område i Surnadal kommune.
- Fra Verneområdestyret for Trollheimen, datert 14. mai 2019. Søker om hiuttak av jerv i Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder av hensyn til landskapsverdier og viktig artsmangfold.
- Fra Verdal kommune av 12. april 2019. Viser til store tap av tamrein og sau til jerv i 2018, og søker om uttak av jerv i Verdal kommune. Området er innenfor forvaltningsområdet for jerv.
- Fra Norddal kommune av 8. april og 4. april 2019. Kommunen ber om at det blir tatt ut jerv i øvre deler av Valldal, utenfor forvaltningsområdet for jerv. Kommunen viser til at det er observert 3 -4 jerver på åteplass.

Felles for alle brev er at de viser til skadepotensiale på utmarksbeiting for bufe eller tamrein. Alle søker om uttak av enkeltdyr eller uttak av ynglehi av jerv.

Lovgrunnlag

Søknad om felling av jerv for å forhindre fremtidige skader på beitedyr behandles etter forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13:

Miljødirektoratet kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt for gaupe av eget tiltak eller etter søknad. (...)

Med skadefelling forstås i denne sammenheng felling "... for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk vann eller annen eiendom, (...)", som nevnt i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b).

Det følger av naturmangfoldloven § 18 annet ledd at vedtak om skadefelling bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. også norske forpliktelser etter Bernkonvensjonen.

Miljødirektoratet har anledning til å fatte vedtak om forebyggende skadefelling av jerv av eget tiltak. Dette er i rovviltforliket omtalt som ekstraordinært uttak, og hjemmelen er naturmangfoldloven § 18 tredje ledd:

Myndigheten etter loven kan av eget tiltak iverksette uttak med formål som nevnt i første ledd bokstav a til d og g, jf. annet ledd. Uttaket regnes ikke som enkeltvedtak, og kan om nødvendig skje på annens eiendom. Kongen kan gi nærmere forskrift om slikt uttak. (...)

Vi viser forøvrig til rovviltforliket i Stortinget i 2011, Representantforslag 163 S (2010 - 2011), om fortolkning av gjeldende regelverk.

Naturmangfoldloven §§ 8 og 10 er vurdert i behandlingen av denne saken, jf samme lov §7. §§ 9, 11 og 12 er mindre aktuelle i denne saken (prinsipper for offentlig beslutningstaking).

Bestandssituasjon for jerv og overvåking

Vi legger til grunn nasjonal status for bestandssituasjonen av jerv i vedlegg "Grunnlag for skadefelling av jerv i Norge 2019".

I rovviltregion 6 er det fastsatt et bestandsmål på 10 årlige ynglinger av jerv. Året 2018 ble det påvist 17 ynglinger av jerv i regionen, og i de to foregående årene ble det påvist henholdsvis 7 og 11 ynglinger (brev fra Rovdata av 15. mai 2019).

Av de 17 ynglingene i 2018 ble det gjennomført 1 uttak av ynglinger i region 6, slik at netto antall i 2017 var 16 kjente ynglinger. Etter ekstraordinære uttak har gjennomsnittlig antall jerveynglinger siste tre år vært 11 i regionen.

Overvåkingssesongen pågår 1. februar til og med 31. juli, og så langt i sesongen er det registrert 14 dokumenterte eller antatt sikre jerveynglinger i 2019 i region 6. I 5 av disse er valper eller tisper og valper tatt ut av Statens naturoppsyn. Samlet status for ynglinger i 2019 vil ikke foreligge før i oktober.

Rovviltnemnden i region 6 vedtok 24. mai 2018 en kvote for lisensfelling på jerv på 21 jerv (maks 8 hunndyr). I lisensfellingene 2018/2019, som begynte 10. september 2018, er 58 jerver belastet kvoten på i alt 107 jerver i Norge. I region 6 er det felt 15 jerver som er belastet lisensfellingskvoten. 6 av disse er felt som skadefelling av Statens naturoppsyn.

I perioden etter 15. februar 2019 er det felt i alt 12 jerver i region 6, fordelt på 5 hiuttak. 3 av de felte dyra var tisper, resten valper.

Skadesituasjon og erstatning for rovviltskader

Fylkesmannen i Møre og Romsdal utbetalte erstatning for 786 sau og lam som tap til jerv i 2018.

Fylkesmannen i Trøndelag utbetalte erstatning for 1597 sau og lam som tap til jerv samme år, og for 1006 tamrein som tap til jerv i reindriftsåret 2017/2018.

Miljødirektoratet sine vurderinger

Miljødirektoratet har vurdert innspill, anmodninger og søknader om uttak sett i sammenheng med fortløpende informasjon og kunnskap om bestand av jerv som er samlet gjennom overvåkingsperioden for jerv. Våre vurderinger er gjort med bakgrunn i forvaltningsområdet for jerv, beiteprioriterte områder, kunnskap om skadehistorikk, skadepotensiale, anbefalinger fra rovviltnemnda, kunnskap om bestanden samt vær og klimatiske muligheter for iverksetting av uttak.

Vi viser til Miljødirektoratet sine vurderinger og bakgrunnsinformasjon for vedtaket i vedlegget "Grunnlag for skadefelling av jerv i Norge 2018".

Direktoratet konstaterer at lisensfelling ikke har vært tilstrekkelig for å regulere bestanden av jerv og dermed redusere skadepotensiale overfor beitenæringen i enkelte områder av region 6. Vi har derfor vedtatt å iverksette flere ekstraordinære uttak i region 6 i løpet av våren. Per i dag er det påvist 14 ynglinger av jerv i regionen.

Skadehistorikk og skadepotensiale for sau og tamrein er gitt avgjørende vekt i vurderingen av søknadene som i dette tilfellet har fått avslag. Bestandssituasjonen for jerv, nemnda sin prioritering av aktuelle områder for uttak, samt geografisk differensiering nedfelt i forvaltningsplan er andre moment som direktoratet har vektlagt i vår vurdering. Den geografiske differensieringen medfører at terskelen for uttak av jerv er høyere innenfor yngleområdet enn utenfor. Vi legger til grunn nasjonal status for jerv og lovgrunnlaget i vedlegg "Grunnlag for skadefelling av jerv i Norge 2018".

Direktoratet har forståelse for at søkerne er bekymret for faren for tap av sau og tamrein til jerv i kommende beitesesong. Vi har derfor iverksatt uttak av flere enkeltdyr i tillegg til uttak av 5 ynglehi av jerv i regionen i år, 2 av disse i Trollheimen. Etter en samlet vurdering av momentene over avslår Miljødirektoratet søknadene om skadefelling av ytterligere enkeltdyr og hilokaliteter.

Klage

Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Miljødirektoratet, jf. § 32.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	Molde
Fylkesmannen i Trøndelag / Trööndelagen fylhkenålma	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Rovviltneimnda region 6 v/Fylkesmannen i Trööndelag / Trööndelagen fylhkenålma	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO

Vedlegg

1 Grunnlag for skadefelling av jerv i Norge i 2019